

מסביב למיכון

"כלב חשמלי" בחצר ההמתנה

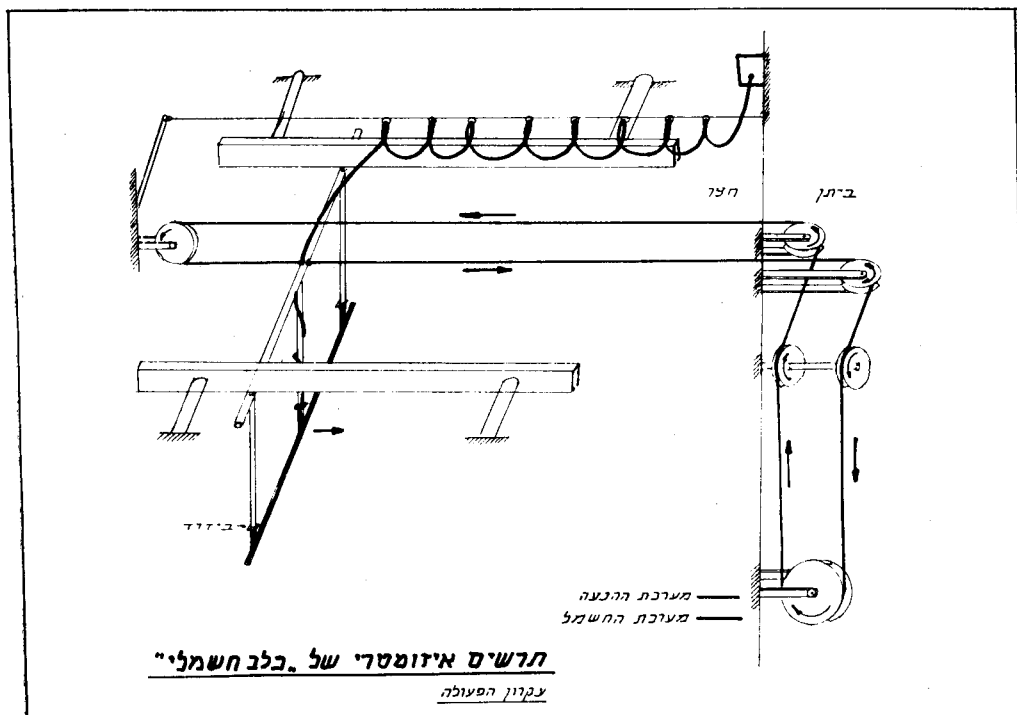
אני חוזר ומצביע על התועלת שבהתקנת כלב חשמלי במכון חליבה קיבוצי ובביתן חליבה מושבי כאחד. "הכלב" חוסך יציאת החולב לחצר לעתים תכופות, והחדות לכך הוא יכול להקדיש את מלוא זמנו לביצוע החליבה. אינני רוצה לקבוע באיזו מידה הכלב החשמלי מגדיל את הספק החליבה, אך אני יכול להגיד בור דאות שבאותם המשקים, בהם הותקן כלב חשמלי, מתבלט שיפור ניכר בטיב החליבה. ולא רק החולב עובד ברוח שקטה יותר, בהשתחררו מהריצות הרבות, אלא גם הפרות שקטות יותר — כנראה, בשל "גאולתן" מהמכות והגעורות שנופלות בחלקן בשעת הכנסתן למכון.

לכן הנני ממליץ לכל משק ומשק, גדול כקטן, להתקין כלב חשמלי בחצר ההמתנה, אך

תכנית ביתן חליבה למשק המושבי

לדאבוני לא הוצאה תכנית הבניה של ביתן החליבה המושבי שהובטחה בזמנו ע"י המחלקה הטכנית של תנועת המושבים. לכן הכין המרכז לחקר הבניה הכפרית תכנית מושלמת ומפורטת יותר מזאת שצורפה לחוברת אשר יצאה מטעם המרכז. בתכנית זו מוצאים כל הפרטים לביצוע הבניה והמסגרות ויש להקפיד על כל מידה ומידה בזמן הקמת הביתן. אי-הקפדה על מידות אלה גרמה בעבר לליקויים רציניים במספר רב של ביתני חליבה אשר תיקונם — אם בכלל ניתנים לתיקון — עולה ביוקר רב.

תכנית זו אפשר להשיג בהתאחדות וגם בש. ה. מ. כן אפשר להתייעץ עם המדריכים של ההתאחדות ושל לשכות ההדרכה בכל הנוגע להקמת ביתן חליבה.

חיבור משחרר בצינור גומי

1¼ צול מ"מ. 26425

צינור זה מתוצרת אלפא-לאוול מחבר את מערכת החלב אל משחרר החלב במכונות מדגם סטרימליין. שני ליקויים נתגלו בצינור זה:

א. במקרים לא מעטים נפרדת הבטנה הפנימית מגוף הצינור באמצע הצינור. כתוצאה מכך "נסגר" הצינור כולו או באופן חלקי. חברת אלפא-לאוול הודיעה לנו ולסוכנה שעד למציאת פתרון לבעיה זו היא תחליף צינורות שנפגעו בצורה זו, על חשבונה. במקרים אלה יש לפנות לסוכן החברה לשם החלפת הצינור הפגום.

ב. חיבורו התכוף של צינור הגומי על ניפל הנירוסטה של המשחרר, וניתוקו ממנו, גורמים לעתים קרובות לקלקול קצה הצינור. במקרה זה אין החברה אחראית, אך אפשר למנוע קלקול קצה הצינור בצורה פשוטה: על ניפל הנירוסטה של המשחרר מלבישים באופן קבוע חתיכת צינור פלסטי גמיש וקצר, כ־10 עד 15 ס"מ, שקוטרו הפנימי הוא 1¼ צול. בקצה צינור הגומי 26425, הקצה הפונה אל המשחרר, מכניסים ניפל קצר (כ־10 עד 15 ס"מ) של צינור נירוסטה 1¼ צול. במקום לחבר את הצינור 26425 ישר אל ניפל המכסה, מחברים את ניפל הנירוסטה הקצר שבצינור אל חתיכת צינור הפלסטי הקצר. ניפל הנירוסטה הקצר נשאר באופן קבוע מחובר אל צינור הגומי ואילו חתיכת הצינור הפלסטי נשאר באופן קבוע מחובר אל מכסה המשחרר.

קומביין חליבה "אלפא-מאטיק"

עם קבלת המשלוח הראשון של הקומביינים החדשים, הותקנו המכונות הראשונות בקיבוצים גשר, אשדוד-יעקב (המאוחד), כנרת ועין-המפרץ. אלה הם הקומביינים מהדגם החדש שהותקן גם בעין-חרוד (המאוחד) באביב שעבר.

כמצופה נתקלנו באי-אלו בעיות בשעת התיקון והפעלתו של הציוד החדש. אך אפשר כבר עכשיו להגיד שדגם זה של קומביין חליבה הינו נוח ביותר וייקלט היטב במשקיניו. עם זאת יש להניח שעוד ניפגע באי-אלו "מחד" לות ילדים" בתקופה קרובה, כפי שזה קורה

כלב מ"גזע פשוט". כלבים פשוטים כאלה קיימים ברמות-מנשה, במעלה-החמשה ובעוד שורה של משקים; אלה זולים בהתקנתם ובהחזקתם.

תמיסת חיטוי בגביעים

העירותי בהודמניות קודמות על הנזק הנגרם לחליבה ע"י חדירת מים או תמיסת חיטוי לתוך החלל שבין הגביע לבטנה. דבר זה עלול לקרות בשעת טבילת הגביעים בין פרה לפרה, כשפעולת הפעימה נמשכת. עכשיו נתקלתי בר"תיקון", כביכול, של התקלה האמורה בכמה משקים: בקומביין-חליבה מדגם "סטרימליין" סוגרים את ברוז הוואקום, המחבר את הצנצנת, עם גמר חליבת הפרה. במצב זה מחדיר הברז אויר מהחוץ לתוך הצנצנת. כשממשיכים לחלוב, צריכים קודם כל לפתוח את ברוז הוואקום על מנת ליצור מחדש וואקום בצנצנת. פעולה זו ביקשו בכמה משקים לנצל כדי להפסיק גם את פעימת המפעם, ללא צורך בסגירת ברוז נוסף, ברוז המגנט. כך חיברו את המפעם אל ברוז הוואקום של הצנצנת במקום יציאת הוואקום הבלתי-פוסק של הברז המגנטי. עכשיו — כשמפסיקים את הוואקום אל הצנצנת, מפסיקים גם את הוואקום אל המפעם ואמנם נפסקת פעולת הפעימה בחלל הגביע. סידור כזה עשוי אמנם להפסיק חדירת תמיסת החיטוי לתוך חלל הגביע בשעת טבילתם, אך נוצרת תקלה חדשה, לא פחות חמורה! בעוד יצרני מכונות חליבה בעולם מתאמצים להפריד במערכת הוואקום בין אספקת הוואקום לצנצנות — זאת אומרת לעטין — לבין הפעלת מערכת הפעימה, מחבר הסידור המוסבר לעיל את המפעם ישר אל הצנצנת. כל הויתום, פרט למקרים יוצאים מן הכלל, של מערכת הוואקום — מוצאו בצנצנות או במשחרר. חיבור המפעם, כפי שהוסבר לעיל, גורם לחדירת חלב ותמיסות ניקוי מהצנצנות ישירות לתוך המפעמים וממילא אין צורך לעמוד על תוצאות חדירה זו. הרוצה לטבול את הגביעים בין פרה לפרה, אין לו ברירה, לדעתו, אלא להפסיק את הברז המגנטי לפני הטבילה ולהפסיק עילו מחדש עם התחלת חליבת הפרה החדשה.

מפנקסו של מדריך

חלב, וזה — אחרי חליבה של 10-15 דקות. נשארתי באותו משק לחליבת הערב והדגמתי כיצד צריך ל"סיים" את החליבה. כתוצאה מזה הצטמצמה השארית בעטין עד למחצית הליטר לכל היותר, כשהחליבה עצמה ארכה לא למעלה מ-5 דקות. כדי לעמוד על סיבת כשלוננו של אותו בוקר, התבוננתי לנוהגי העבודה שלו, לפני שהדרכתיו בסיום החליבה, והנה מה שהעליתי: הוא היה "מכין" פרה, מרכיב את המכונה על העטין ויוצא מהרפת לבצע כל מיני עבודות. כששאלתי מדוע אין הוא נשאר ברפת כדי לפקח על פעולת המכונה, הוא ענה לי שחבל לו לבטל את זמנו, כיוון שהפרה צריכה ממילא להיחלב במשך 15 דקות. כיום מודה אותו איכר, שכאילו הוראותי הביאו ל"מהפכה" ברפתו.

✱ באחד הימים נקראתי באופן דחוף לאחד המשקים שרכש מכונת אלפא-לאוול פניאר

✱ באחד המשקים התאונן בעל המשק שמי כונת החליבה היא לא בסדר וטענתו היתה שהפרות הראשונות בתור החליבה נחלבות מהר, אולם בהמשך העבודה, כאילו "נחלשת" המכונה וחליבת כל פרה אורכת למעלה מ-10 דקות. כשעקבתי אחר שיטת העבודה של אותו איכר נוכחתי שהוא נהג לרחוץ את עטיני כל הפרות בטרם הפעיל את המכונה. משראיתי זאת, הוריתי להפסיק את עבודת הרחיצה לאחר שהוא סיים רחיצת העטינים של שתי הפרות הראשונות ושיתחיל מיד בחליבתן. באותו ערב ארכה חליבת פרה 4 דקות, בממוצע לפרה. בעל משק הודה שלא ידע כלל שאסור ל"הכין" בבת אחת את כל הפרות, ורק אחרי זה להתחיל בחליבה.

✱ במשק אחד טענו שאחרי החליבה במכונה, משתיירים בעטיניה של הפרה 2-3 ליטר

לכן הוחלט לערוך ניסוי מקיף במספר משקים. בניסוי זה ישתתפו אתנו המרכז לחלב בבית-דגן והמדריך לחליבה בלשכת רחובות. כן הובטחה לנו עזרה מלאה מחברת אלפא-לאוול ומעבדתה בשטוקהולם. אני תקווה שניסוי זה ישא פרי ונצליח לתקן את הליקוי הזה שמטריד משקים רבים.

בינתיים הוזהרנו ע"י חברת אלפא-לאוול לא להחזיק חלקי גומי, וביחוד בטנות, בחדר בו מופעל מנוע חשמלי! הגומי, ממנו עשויים החלקים האלה, רגיש מאוד לאוון, העלול לגרום לסדיקת הגומי. בחדר, בו מופעלים מנועים חשמליים, נוצר ריכוז גבוה, יחסית, של אוון מהניצוצים במנוע החשמלי. יתכן שבמשקים מסויימים קיים קשר בין הבלאי בגומי לבין מקום שמירת הצידוד. בכל אופן, אנו נבדוק את העניין. בינתיים, עצתי היא לשים לב לאור הרת היצרן ולא להחזיק חלקי גומי באותו מקום בו מופעלים מנועים חשמליים.

חי הברון

ה. מ. ב.

עם כל דגם חדש, ורק תוך העבודה המעשית אפשר יהיה ללמוד את כל הבעיות של כל דגם ודגם. בכל המשקים הנ"ל הותקן ברו שטיפת גביעים עליון, מחובר אל מערכת המים, מתוצרת "קלאודר" (ר' משק הבקר והחלב, מס' 76, ע' 87). ברו זה יעיל מאד, ביחד בקומ"בין מדגם אלפא-מאטיק, ואני מציע להתקינו בכל אינסטלציה חדשה במקום שוטף הגביעים המקובל עד כה.

בלאי הבטנות

במשקים רבים אנו נתקלים בבלאי יתיר של בטנות הגביעים וטרם הצלחנו להבין ולהסביר את סיבת הדבר. מוזר הוא ששיעורי הבלאי משתנים ממשק למשק מבלי שיכלנו עד עכשיו להצביע על שוני רציני באחזקת הצידוד.

אחרי בדיקות ראשונות של בטנות בלויות במעבדתה של אלפא-לאוול בשבדיה, נתעורר חשד שמא קיים קשר בין התבלות יתירה זו לבין חומרי הניקוי והחיסוי שאנו רגילים להשתמש בהם וכן בדרכי השימוש בחומרים אלה.